

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z historii w klasie 5

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział I. Pradzieje i najdawniejsze cywilizacje						
1. Najdawniejsze dzieje człowieka	– wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek; – opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej; – rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić	– rozumie pojęcia: neolit, paleolit, rewolucja neolityczna	– rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia; – wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy	– analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach	– analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące	I. 1)
2. Mezopotamia – narodziny pierwszej cywilizacji	– wskazuje na mapie Mezopotamię; – wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii; – wie, kim był Hammurabi, i zna	– omawia znaczenie nowych surowców, z których wykonywano narzędzia; – zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; – rozumie znaczenie	– omawia znaczenie wylewów rzek dla rozwoju rolnictwa; – omawia religię politeistyczną; – uzasadnia nazwę – Żyzny Półksiężyc	– wymienia okoliczności, które wpłynęły na powstanie państwa	– analizuje znaczenie wynaleźenia pisma dla funkcjonowania państwa; – wskazuje konsekwencje wynaleźenia koła	I. 2) 3) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	założenia jego kodeksu; – wymienia surowce, z których zaczęto wyrabiać narzędzia	słów: politeizm i kodeks				
3. Starożytny Egipt	– wie, nad jaką rzeką leży Egipt; – rozumie pojęcia: faraon i hieroglify; – rozumie pojęcia: politeizm, piramida, sarkofag, mumia; – wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan	– wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; – wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy, kapłani; – wymienia bogów egipskich	– wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu; – rozumie pojęcie monarcha despotyczna; – rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki	– omawia władzę faraona; – rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania państwa; – rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan	– porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców; – porównuje wynalazki poznanych cywilizacji	I. 2) 3) 4) 5)
4. Starożytny Izrael	– wskazuje na mapie Palestynę; – rozumie pojęcia: dekalog, judaizm; – wie, w kogo wierzyli Żydzi	– rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe; – podaje cechy judaizmu	– wskazuje na związek warunków geograficznych z zajęciami mieszkańców Palestyny; – wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami	– opisuje wędrówki i niewolę Żydów	– porównuje cechy judaizmu i chrześcijaństwa, dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie	I. 2) 3) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
5. Starożytne Indie i Chiny	– wskazuje na mapie miejsca powstania cywilizacji w Azji; – wymienia po jednym osiągnięciu każdej z tych cywilizacji	– wymienia osiągnięcia pierwszych cywilizacji w Azji	– omawia wpływ warunków geograficznych na powstanie cywilizacji	– omawia znaczenie chińskich wynalazków	– wskazuje wynalazki, które zostały przeniesione z Azji do Europy	I. 2) 5)
6. Lekcja powtórzeniowa. Pierwsze cywilizacje	– wskazuje położenie poznanych cywilizacji na mapie; – potrafi podać co najmniej jedną informację na ich temat	– wymienia zajęcia mieszkańców poznanych państw; – wskazuje przykłady politeizmu i monoteizmu	– omawia wpływ warunków geograficznych na życie codzienne ludzi	– wskazuje osiągnięcia omówionych cywilizacji, potrafi je przyporządkować do danego obszaru, dostrzega ich wpływ na zachodzące zmiany	– analizuje wpływ osiągnięć na zachodzące zmiany; – potrafi dostrzec różnice między cywilizacjami w różnych dziedzinach życia	I. 1) 2) 3) 4) 5)
Sprawdzian 1. Pierwsze cywilizacje						
7. Cywilizacja starożytnych Greków	– wskazuje na mapie starożytną Grecję; – rozumie pojęcie polis; – wymienia zajęcia Greków	– rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia	– dostrzega i omawia wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków	– rozumie przyczyny powstawania polis; – rozumie przyczyny kolonizacji greckiej	– rozumie przyczyny wpływów greckich w basenie Morza Śródziemnego	I. 2) 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
8. W demokratycznych Atenach	– rozumie pojęcie demokracja	– omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów	– wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje	– omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców	– porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską	I. 3) 4)
9. Wierzenia starożytnych Greków	– rozumie pojęcie politeizm w odniesieniu do wierzeń Greków; – wie, gdzie była siedziba bogów greckich; – zna co najmniej jednego boga greckiego	– wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Hades, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla; – opisuje wygląd bogów	– zna sposoby oddawania czci bogom	– wie, kim był Homer; – wie, kim byli herosi	– potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków	I. 3)
10. W teatrze i na igrzyskach	– wie, gdzie odbywały się igrzyska; – wie, jak wyglądał teatr grecki	– wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk; – wie, jak wyglądała praca i stroje aktorów; – wie, jaka była geneza teatru	– rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków; – wie, w jaki sposób nagradzano zwycięzców na igrzyskach	– wie, czym różni się tragedia od komedii; – wymienia twórców tragedii i komedii	– uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków	I. 3) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
11. Uczeń, pisarze, artyści	– potrafi wskazać budynek wzniesiony przez Greków; – rozumie pojęcie filozofia; – wie, jak wyglądało pismo greckie	– rozumie znaczenie pisma dla rozwoju nauki; – wymienia greckich filozofów; – wskazuje nauki, które rozwinęły się w Grecji	– rozróżnia porządki architektoniczne; – wie, czym zajmowali się filozofowie; – zna dokonania Homera	– porównuje osiągnięcia Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji	– dostrzega integrujący charakter sztuki i nauki greckiej	I. 2) 3) 5)
12. Lekcja powtórzeniowa. Starożytna Grecja	– potrafi wskazać Grecję na mapie; – wymienia, co najmniej trzy osiągnięcia Greków w różnych dziedzinach życia	– zna zajęcia Greków; – wymienia rodzaje nauk, które rozwinęły się w Grecji	– wie, jaki był wpływ warunków geograficznych na zajęcia Greków; – rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania polis i rozwoju nauki	– rozumie wpływ warunków geograficznych na powstawanie polis; – wskazuje czynniki integrujące greckie polis	– dostrzega, czym różni się demokracja ateńska od demokracji współczesnej	I. 2) 3) 4) 5)
Sprawdzian 2. Starożytna Grecja						
13. Rzym – od królestwa do republiki	– potrafi wskazać Rzym na mapie; – zna pojęcie republika	– wie, kiedy Rzym stał się republiką; – zna zasady funkcjonowania republiki; – wymienia rzymskie urzędy;	– wskazuje kompetencje urzędników rzymskich	– porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską	– rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami	I. 2) 3) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
		– wie, jak byli ubrani urzędnicy rzymscy				
14. Imperium Rzymskie	– potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie; – wie skąd się brali niewolnicy; – rozumie pojęcie cesarstwo	– rozumie pojęcie romanizacja; – wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar; – wie, kiedy upadła republika; – omawia położenie niewolników	– wskazuje przyczyny rzymskich podbojów; – wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje	– rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki; – wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki	– omawia różnice między republiką a cesarstwem	I. 2) 3) 4)
15. Cywilizacja starożytnego Rzymu	– rozumie pojęcia: akwedukt, łuk triumfalny, gladiator; – omawia religię Rzymian	– wymienia bogów rzymskich; – wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie; – potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.”	– opowiada o edukacji rzymskiej; – wymienia rzymskich twórców	– wyjaśnia wpływ Greków na kulturę rzymską; – uzasadnia, że państwo rzymskie było krajem wielu religii	– dostrzega wpływ osiągnięć Rzymian na współczesny świat	I. 3) 5)
16. Powstanie chrześcijaństwa i schyłek	– zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na	– omawia założenia chrześcijaństwa; – wie, jak wyglądało	– rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan;	– wskazuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na	– analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa	I. 3) 5)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
starożytności	Zachodzie; – wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo; – wie, kim był Jezus Chrystus; – rozumie pojęcie chrześcijaństwo	życie pierwszych chrześcijan; – omawia rozwój chrześcijaństwa; – rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna	– wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego	Zachodzie		
17. Lekcja powtórzeniowa. Starożytny Rzym	– potrafi wskazać na mapie Rzym; – wymienia różne formy sprawowania władzy; – wie, kim byli Jezus Chrystus, Gajusz Juliusz Cezar, Oktawian August, – wie, kiedy upadło Cesarstwo Rzymskie na Zachodzie	– umiejscawia w czasie powstanie i upadek Rzymu; – opisuje różne formy ustrojowe; – wymienia osiągnięcia Rzymian w różnych dziedzinach	– opisuje życie pierwszych chrześcijan; – opisuje rzymską edukację	– porównuje różne formy ustrojowe; – przedstawia przyczyny i skutki podbojów rzymskich	– dostrzega wpływy greckie na kulturę rzymską	I. 2) 3) 4) 5)
Sprawdzian 3. Starożytny Rzym						
18. Bizancjum	– wskazuje Bizancjum na mapie;	– wymienia działania cesarza Justyniana;	– wskazuje różnice między cesarstwem	– podaje argumenty uzasadniające	– omawia współczesne konsekwencje	II. 2), III. 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	– rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia; – wie, jak wygląda mozaika	– wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury; – zna konsekwencje schizmy wschodniej	- wschodnim a zachodnim; – rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności	- przydomek cesarza Justyniana; – wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa	schizmy wschodniej	
19. Powstanie cywilizacji islamu	– wskazuje na mapie Półwysep Arabski; – wie, kim był Mahomet; – rozumie pojęcia: islam, Koran, muzułmanin, arabeska; – wie, w którym wieku powstał islam	– wymienia założenia islamu; – wskazuje ziemie podbite przez Arabów; – rozumie znaczenie roku 622	– wymienia filary islamu; – omawia politykę Arabów na podbitych terenach	– rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych Greków	– rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur	II. 1)
20. Państwo karolińskie	– wie, kim był Karol Wielki; – zna daty: 800 r., 843 r.	– wie, kiedy Frankowie przyjęli chrzest; – wie, kim był Chlodwig; – wie, co zmienił traktat w Verdun	– przedstawia zmiany wprowadzone przez Karola Wielkiego w zakresie kultury i sztuki	– rozumie znaczenie przyjęcia chrztu przez Franków; – rozumie, dlaczego Karolowi nadano przydomek Wielki	– rozumie, dlaczego upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie zmienił Europę; – rozumie znaczenie zmian dzięki reformom Karola	III. 1)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
21. Nowe państwa na zachodzie Europy	– wymienia państwa, które powstały po traktacie w Verdun; – wie, kto został cesarzem w 962 r.; – wie, kim byli wikingowie	– opisuje władzę króla we wczesnym średniowieczu; – potrafi wskazać na mapie podboje wikingów i państwa, które powstały po traktacie w Verdun; – wymienia języki, które wykształciły się w Europie	– wymienia przyczyny najazdów wikingów na Europę	– rozumie znaczenie koronacji Ottona I na cesarza	– rozumie przyczyny osłabienia władzy królewskiej we wczesnym średniowieczu	III. 2)
22. Słowiańszczyzna	– potrafi wymienić państwa słowiańskie; – wie, jak żyli pierwsi Słowianie	– omawia organizację państw słowiańskich	– wie, w jaki sposób chrystianizowano plemiona słowiańskie; – rozumie pojęcie cyrylica i dostrzega znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa w Europie	– wie, dlaczego Cyryla i Metodego nazywano apostołami Słowian; – rozumie i omawia różnice spowodowane przyjęciem chrztu ze wschodu i zachodu Europy	– dostrzega współczesne skutki przyjmowania chrztu przez Słowian z Rzymu lub Bizancjum	III. 2)
23. Lekcja powtórzeniowa. Początki średniowiecza	– potrafi wymienić państwa powstałe w okresie wczesnego średniowiecza oraz wskazać je na	– opisuje życie Słowian; – wie, kim byli Otton I, Justynian Wielki, Mahomet, oraz zna	– rozumie znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa; – rozumie pojęcie schizma wschodnia;	– rozumie przyczyny i skutki przyjmowania chrześcijaństwa	– dostrzega, że czas średniowiecza to czas budowania Europy; – rozumie wpływ	II. 1) 2), III. 1) 2) 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	mapie; – wie, które z tych państw najszybciej przyjęły chrześcijaństwo; – wie, kim był Karol Wielki	ich dokonania; – zna zasady islamu	– rozumie znaczenie powstania islamu i zmian, które wiązały się z wprowadzeniem tej religii		chrześcijaństwa na budowę Europy	
Sprawdzian 4. Początki średniowiecza						
24. Rycerstwo i system lenny	– wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza; – opowiada, na czym polegał system lenny	– przedstawia drogę od paza do rycerza oraz zadania związane z poszczególnymi stopniami; – rozumie pojęcia: wasal, senior, lenno; – opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnowładcy	– rozumie pojęcie immunitet; – opowiada o ceremonii nadawania lenna; – wie, na czym polegała kultura rycerska	– rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego	– omawia rolę króla w systemie lennym; – rozumie, jaki wpływ miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie	IV. 1) 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
25. Średniowieczna wieś	– wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej; – dostrzega różnice między panem a poddanymi	– zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza; – wie, na czym polegało osadnictwo	– wymienia obowiązki chłopów i pana; – wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi	– rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi; – rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi	– rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi	IV. 1) 2)
26. Średniowieczne miasto	– wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; – potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta	– wie, jakie grupy społeczne mieszkały w średniowiecznych miastach; – rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik; – wymienia funkcje miast	– opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach; – rozumie, jakie znaczenie miały cechy	– rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast; – opisuje samorząd miasta w średniowieczu	– przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym	IV. 1) 2) 3)
27. Kościół i kultura na zachodzie Europy	– wymienia style architektoniczne średniowiecza; – wie, co się działo na uniwersytecie; – wie, czym się zajmowali zakonnicy	– wymienia przykłady średniowiecznych zakonów; – wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela; – rozumie zasadę „Módl się i pracuj”	– wymienia najstarsze uniwersytety; – rozumie rolę uniwersytetu; – wie, czym zajmowali się dominikanie i franciszkanie	– rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na życie w średniowiecznej Europie	– porównuje rolę zakonów w średniowieczu i we współczesności	IV. 3) 4)
28. Spór cesarstwa z papieżem	– wie, czego dotyczył spór między	– wie, kim byli: Henryk IV	– rozumie określenie „pójść do Kanossy”	– rozumie przyczyny sporu między	– rozumie znaczenie konkordatu w	III. 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	papieżem a cesarzem	i Grzegorz VII; – rozumie pojęcie konkordat wormacki; – opowiada o etapach sporu między papieżem a cesarzem; – wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztory benedyktyńskie	i zna jego genezę	papiestwem a cesarstwem; – rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztory benedyktyńskie	Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy	
29. Wyprawy krzyżowe	– rozumie pojęcia: krucjata, wyprawa krzyżowa; – wie, czym zajmowały się zakony rycerskie	– wskazuje na mapie trasy wypraw krzyżowych i miejsca powstawania państw krzyżowców; – wymienia zakony rycerskie	– wymienia przyczyny wypraw krzyżowych	– rozumie wpływ wartości uznawanych w średniowieczu za ważne na powstanie ruchu krucjatowego; – wskazuje skutki wypraw krzyżowych	– rozumie przyczyny zakończenia krucjat	III. 4)
30. Lekcja powtórzeniowa.	– opisuje życie chłopca, rycerza,	– wymienia style architektoniczne	– dostrzega wpływ systemu lennego na	– wskazuje zmiany zachodzące na wsi ,	– rozumie rolę chrześcijaństwa	III. 3) 4), IV. 1) 2) 3) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Władza, społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy	mieszczanina, duchownego w średniowieczu	średniowiecza i potrafi je rozpoznać	funkcjonowanie wsi	rozumie ich znaczenie	w kształtowaniu się średniowiecznej Europy	
Sprawdzian 5. Władza, społeczeństwo i kultura średnio-wiecznej Europy						
31. Narodziny państwa polskiego	– wie, kim był Mieszko I; – wie, kiedy Polska przyjęła chrzest	– wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemie polskie; – opowiada o tworzeniu państwa polskiego; – opowiada o przyjęciu chrztu	– wie, kiedy była bitwa pod Cedynią; – rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka	– wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa	– analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski	V. 1) 2)
32. Panowanie Bolesława Chrobrego	– wie, kto był następcą Mieszka I; – wie, kim był św. Wojciech; – wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy	– wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim; – opowiada o misji biskupa Wojciecha; – wie, z kim Bolesław Chrobry toczył	– wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego	– rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na ziemiach polskich	– rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski w Europie	V. 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	był zjazd w Gnieźnie	wojny i zna rezultat tych wojen				
33. Upadek i odbudowa państwa pierwszych Piastów	– wie, jaka dynastia sprawowała rządy w średniowiecznej Polsce; – wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel	– wymienia problemy Polski w I połowie XI w.	– wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.; – wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców	– rozumie przyczyny problemów wewnętrznych państwa polskiego	– wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława	V. 3) 4)
34. Panowanie Bolesława Krzywoustego	– wie, kto i kiedy podzielił Polskę na dzielnice; – wskazuje na mapie Polskę w XII w.	– wymienia władców Polski – Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego; – wie, na czym polegał konflikt Bolesława i Zbigniewa	– wie, dlaczego obrona Głogowa przeszła do legendy; – omawia działania Bolesława Krzywoustego	– wymienia skutki testamentu Bolesława Krzywoustego; – rozumie znaczenie konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem	– analizuje znaczenie podboju Pomorza	V. 5)
35. Społeczeństwo Polski pierwszych Piastów	– wymienia grupy społeczne w Polsce średniowiecznej; – wie, jakie były	– opisuje życie na wsi, w mieście	– wskazuje różnice występujące między poszczególnymi stanami	– dostrzega wpływ chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego	– rozumie, jakie znaczenie miały powinności poszczególnych grup	V. 6)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	zajęcia wojów; – zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo				społecznych dla funkcjonowania państwa	
36. Lekcja powtórzeniowa. Polska pierwszych Piastów	– wskazuje na mapie państwo pierwszych Piastów; – wymienia władców z dynastii Piastów; – wie, co się wydarzyło w 966 r., 1000 r., 1025 r., 1138 r	– omawia działania pierwszych władców z dynastii Piastów	– wskazuje grupy społeczne zamieszkujące ziemie polskie, omawia ich zajęcia	– rozumie i wymienia przyczyny oraz skutki przyjęcia chrztu, zjazdu w Gnieźnie, pierwszej koronacji	– rozumie, jaki wpływ miało przyjęcie chrześcijaństwa na zmiany w różnych dziedzinach życia w Polsce	V. 1) 2) 3) 4) 5) 6)
Sprawdzian 6. Polska pierwszych Piastów						
37. Rozbicie dzielnicowe	– wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice; – rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie	– zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; – wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego, i zna efekty tych walk	– wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; – opisuje proces budowania państwa krzyżackiego	– wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami; – omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski	– wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego na różnych płaszczyznach	VI. 1) 2) 3)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
38. Społeczeństwo i gospodarka Polski dzielnicowej	– wymienia stany w społeczeństwie polskim; – wie, na czym polegała kolonizacja; – zna pojęcie trójpółwka	– opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; – wymienia zajęcia różnych stanów	– rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi	– analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego; – wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście	– rozumie, w jaki sposób ukształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce	VI. 4)
39. Odbudowa Królestwa Polskiego	– wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie; – wie, jakie ziemie Polska utraciła na rzecz Krzyżaków	– wymienia kolejnych władców Polski; – wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie; – wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia dzielnicowego	– wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich, – rozumie znaczenie utraty Pomorza; – opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem	– wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich	– rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia międzynarodowego Polski	VI. 2) 5)
40. Polska Kazimierza Wielkiego	– wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów; – rozumie powiedzenie „Zastał Polskę drewnianą,	– wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; – wie, kiedy została utworzona Akademia	– rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej; – omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z	– omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski		VII. 1) 2)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	a zostawił murowaną.”	Krakowska	Czechami i Krzyżakami			
41. Polska w unii z Węgrami i Litwą	– wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.; – wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło; – wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył; – zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku	– opowiada o zawarciu unii Polski z Węgrami i Litwą; – opowiada o chrzcie Litwy i tzw. wielkiej wojnie z Krzyżakami; – wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 r.	– rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą; – wie, dlaczego doszło do wielkiej wojny z Krzyżakami; – zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego	– rozumie znaczenie przywileju koszyckiego	– analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem unii	VII. 3) 4) 5) 6)
42. Jagiellonowie w Europie Środkowej	– wie, kim byli: Władysław Warneńczyk, Kazimierz Jagiellończyk; – wie, kiedy Polska odzyskała Pomorze Gdańskie	– wie, jakie były efekty drugiego pokoju toruńskiego; – zna powody rozpadu unii polsko-węgierskiej	– opowiada o wojnie trzynastoletniej; – wie, w których państwach zasiadali na tronach władcy z dynastii Jagiellonów; – zna cele i efekty działania Związku Pruskiego	– rozumie znaczenie odzyskania Gdańska dla Polski	– omawia przyczyny wzrostu potęgi Jagiellonów	VII. 5) 6)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
43. Monarchia stanowa w Polsce	– wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; – rozumie pojęcie szlachta	– rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja; – wie, na czym polegała monarchia stanowa	– wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm; – opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej; – opowiada o powstawaniu przywilejów	– rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje; – wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie	– omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią stanową a patrymonialną	VII. 7)
44. Lekcja powtórzeniowa. Polska zjednoczona i dzielnicowa	– wie, kiedy Polska została zjednoczona; – wie, kim byli: Władysław Łokietek, Jadwiga, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk	– wskazuje Polskę na mapie; – wskazuje na mapie państwa, z którymi Polska weszła w unie personalne	– rozumie znaczenie zawierania unii i zjednoczenia Polski	– wskazuje przyczyny i skutki: zjednoczenia ziem polskich, unii personalnych, wojny trzynastoletniej, nadawania przywilejów	– rozumie zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem zawieranych unii, zjednoczenia, nadawania przywilejów	VI. 1) 2) 3) 4) 5), VII. 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7)
Sprawdzian 7. Polska zjednoczona i dzielnicowa						